

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U005805

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-11-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маренюк Олександр Борисович

2. Mareniuk Oleksandr Borisovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-10-2015

Спеціальність за освітою: 8.090101

Місце роботи здобувача: Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН

Код за ЄДРПОУ: 00496588

Місцезнаходження: пр-кт Юності, 16, м. Вінниця, 21100

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.360.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, 25 перший корпус, м. Київ, Київська обл., 03141, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН

Код за ЄДРПОУ: 00496588

Місцезнаходження: пр-кт Юності, 16, м. Вінниця, 21100

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Селекційно-генетична оцінка вихідного матеріалу ячменю ярого в умовах підвищеної кислотності ґрунтів Правобережного Лісостепу.

2. 3. Selection-genetic evaluation of source material of spring barley in increased soil acidity conditions of the right-bank Forest-Steppe zone.

Реферат:

1. 1. Об'єкт дослідження - особливості, формування та прояв господарсько-цінних ознак колекційних зразків ячменю ярого за умов підвищеної кислотності ґрунтів. Метою досліджень є встановлення пластичності та стабільності, генетичної природи й успадкованості основних господарсько-цінних ознак колекційних зразків ячменю ярого та створення на цій основі вихідного матеріалу для селекції в умовах підвищеної кислотності ґрунтів Правобережного Лісостепу. Методи: польові - візуальний (проведення фенологічних спостережень і обліків), гібридологічний (вивчення успадкування ознак продукційного процесу); лабораторні - скринінг-тест (лабораторний метод визначення алюмостійкості зразків), ваговий (визначення продуктивності рослин), біометричний (оцінка елементів продуктивності та показників якості зерна), математично-статистичний (об'єктивна кількісна оцінка одержаних експериментальних даних). У дисертаційній роботі викладено результати досліджень з вивчення колекційних зразків української та

зарубіжної селекції за показниками пластичності та стабільності основних господарсько-цінних ознак. Визначено коефіцієнти кореляції між цими ознаками. Наведено характеристику колекційних зразків ячменю ярого за вмістом протеїну в зерні. Виділено зразки з високою врожайністю та підвищеним умістом протеїну в зерні. За допомогою лабораторного методу оцінки алюмоустійкості встановлено зразки ячменю ярого, які є стійкими до впливу іонів алюмінію на початковому етапі розвитку рослин. Встановлено селекційно-генетичні особливості основних елементів зернової продуктивності та вмісту протеїну в зерні за компонентами генетичної дисперсії, комбінаційною здатністю та успадковуваністю в F1. Виділено перспективні селекційні лінії ячменю ярого з високим рівнем врожайності та комплексом інших господарсько-цінних ознак. Створений високопродуктивний сорт Айріс, який за результатами конкурсного сортовипробування у 2013-2014 рр. перевищував за врожайністю стандарт на 1,14 т/га та у 2014 р. передано для кваліфікаційної експертизи в системі державного сортовипробування. Галузь використання - селекційні наукові установи.

2. 3. Object of study - especially the formation and expression of main commercially-valuable traits of collection samples spring barley in increased soil acidity conditions. Goal installation flexibility and adaptability, heritability and genetic nature of main commercially-valuable traits of spring barley collection samples and the establishment of the basis source material in increased soil acidity conditions of the right-bank Forest-Steppe zone. Research methods: field - visual (conducting phenological finding and records), hibryd-analysis (the study of inheritance characteristics of the production process); laboratory screening test (laboratory method for determining the alu-resistance samples), weight (determination of plant productivity), biometric (performance assessment elements and indicators of the quality of grain), mathematical-statistical (objective quantification of experimental data obtained). The dissertation presents the results of studies collection varieties of Ukrainian and foreign selection according to flexibility and adaptability main commercially-valuable traits. Correlation coefficients have been determined between these traits. Characteristic of collection variety of spring barley according to protein content of grain are given. Samples with high productivity and higher protein content in grain have been selected. Determination Alu-resistance of spring barley samples in laboratory tests at early stages of plant development. Selection and genetic peculiarities of main grain productivity elements and protein content in grain according to components of genetic dispersion, combination ability and heritability in F1 have been determined. As a result of selective breeding advanced spring barley lines with high productivity level and complex other commercially-valuable traits have been created. Highly productive variety Airys has been founded, which exceeded the productivity of standard by 1.14 t/ha and in 2014 referred for commission of experts to the state testing. Sector - Breeding research institution.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бугайов Василь дмитрович
2. Buhaiov Vasyl Dmitrievich

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васильківський Станіслав Петрович
2. Васильківський Станіслав Петрович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Васько Наталія Іванівна
2. Васько Наталія Іванівна

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Роїк Микола Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Роїк Микола Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.